

AANHANGSEL TOT DE HANDELINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

(Vragen van de fractie CDA)

No. VR 24 03

Rijswijk, 27 februari 2024

Corsa nummer: 24.011663

**Het CDA heeft begrepen, dat Den Haag uit de H9 is gestapt voor de ambulante jeugdzorg, inmiddels is er een impact analyse die nog de nodige vragen oproept.
Het CDA heeft op grond van artikel 44 ook de volgende schriftelijke vragen aan het college:**

1. Waarom zijn Den Haag en de overige H9 gemeenten niet gezamenlijk tot verbetering voor de ambulante jeugdzorg gekomen?
2. Zijn de stappen die Den Haag heeft gezet ook voor onze gemeente een goede manier om zowel tot verbetering van de jeugdzorg te komen als de kosten terug te dringen en daarna beheersbaar te houden?
3. Waarom is er destijds gekozen voor een 'open house' constructie? Welke constructies zijn nog meer mogelijk?
4. Hoe kunnen we als overige H9 gemeenten ook zelf eisen stellen aan de kwaliteit van de zorgaanbieders?
5. Kunt u aangeven hoe wij met de overige H9 gemeenten kunnen zorgen, dat we meer gekwalificeerde en minder aanbieders krijgen?
6. Wat zijn de effecten op de kosten en organisatie van het Servicebureau na aanleiding van het vertrek van de gemeente Den Haag?
7. Welke invloed heeft dit op de onderlinge samenwerking/overleggen binnen en tussen de beleidsafdelingen van de gemeenten (DH en overige)?
8. In hoeverre heeft deze wijziging effect op de status van de huidige en aanstaande contracten, ook waar het aanbieders betreft die in Den Haag en de overige gemeenten acteren?
9. Welke invloed heeft het uittreden van een 500.000+ gemeente op de slagvaardigheid van de groep?
10. In hoeverre behouden en/of krijgen deelnemende gemeenten flexibiliteit en/of aanbod in hun voorzieningenpakket?
11. Welk risico lopen de deelnemende gemeenten door schaalverlies bij aanbieders van zorg door het 'vertrek' van DH?
12. Heeft de 'scheiding van de markten' effect op maatschappelijke verantwoordelijkheid van bestaande dan wel grote aanbieders om 'over de grenzen heen' steun, bijstand of intervisie te bieden?
13. Welke mogelijkheden hebben de gemeenten om hierin een actieve rol te spelen?
14. Hoe ziet de nieuwe Governance van de H-overig eruit?
15. Kan het college aangeven hoe de toegang binnen de gemeente is geregeld? Wat voor rol heeft of kan een wijkteam hierin spelen?

Helma Van Schie
Raadslid CDA

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

1. *Waarom zijn Den Haag en de overige H9 gemeenten niet gezamenlijk tot verbetering voor de ambulante jeugdzorg gekomen?*

De gemeenten in Haaglanden hebben de toegang op een eigen wijze ingericht en daarmee is de ambulante hulp lokaal op verschillende manieren vormgegeven. De verschillende richtingen c.q. lokale invulling komt o.a. doordat de gemeenten in Haaglanden zeer verschillend van aard en omvang zijn.

In de coalitieakkoorden 2019-2022 en 2022-2026 van de gemeente Den Haag is de ambitie opgenomen om toe te werken naar een nieuw inkoopmodel, waarbij o.a. wordt toegewerkt naar minder aanbieders. Vanuit deze ambitie heeft de gemeente Den Haag ervoor gekozen om lokaal een groot deel van de preventieve jeugdhulp, de basiszorg (jeugdteams) en de ambulante jeugdhulp door twee gebiedsgerichte samenwerkingsverbanden middels populatiebesteding aan te bieden.

2. *Zijn de stappen die Den Haag heeft gezet ook voor onze gemeente een goede manier om zowel tot verbetering van de jeugdzorg te komen als de kosten terug te dringen en daarna beheersbaar te houden?*

Het initiatief van Den Haag wordt gevolgd net als de overige initiatieven rond ambulante jeugdhulp in de regio Haaglanden en daarbuiten. Dat is ook een onderdeel van het samen leren zoals verwoord in de Regiovisie Jeugdzorg Haaglanden 2021-2026.

3. *Waarom is er destijds gekozen voor een 'open house' constructie? Welke constructies zijn nog meer mogelijk?*

Zoals opgenomen in de inkoopstrategie regio Haaglanden 2020-2024 is gekozen voor de "open house" constructie, omdat deze methode mogelijkheden biedt voor doorontwikkeling, resultaatsturing, flexibiliteit en keuzevrijheid van cliënten.

Er zijn verschillende constructies mogelijk, bijvoorbeeld de klassieke aanbesteding op basis van economisch meest voordelige aanbieder (EMVI). Meer informatie over de verschillende mogelijke constructies, bestedingsvormen e.d. treft u in een [document "Inkoop jeugdhulp door gemeenten"](#) van het Nederlands Jeugdinstituut.

4. *Hoe kunnen we als overige H9 gemeenten ook zelf eisen stellen aan de kwaliteit van de zorgaanbieders?*

Dat is nu al mogelijk en wordt ook al gedaan. In de overeenkomsten, productomschrijvingen en de werkinstructies zijn de kwaliteitseisen opgenomen. Daarnaast hebben de verschillende sectoren ook nog de eigen kwaliteitscriteria waaraan zij moeten voldoen.

5. *Kunt u aangeven hoe wij met de overige H9 gemeenten kunnen zorgen, dat we meer gekwalificeerde en minder aanbieders krijgen?*

De gecontracteerde jeugdhulpaanbieders voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. In de regio Haaglanden zijn circa 180 jeugdhulpaanbieders gecontracteerd. Echter, niet alle gecontracteerde aanbieders zijn actief binnen de individuele gemeenten in de regio Haaglanden. Het is mogelijk om toe te werken naar minder aanbieders.

6. *Wat zijn de effecten op de kosten en organisatie van het Servicebureau na aanleiding van het vertrek van de gemeente Den Haag?*

Er is geen sprake van een vertrek van de gemeente Den Haag. De gemeente Den Haag blijft onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Servicebureau Haaglanden conform artikel 20. De regionale samenwerking blijft van kracht.

Voor wat betreft de effecten op de kosten en organisatie van het Servicebureau; zoals aangegeven in de raadsbrief impactanalyse Haags Toekomstperspectief jeugd- en gezinshulp (kenmerk IB 23 114) is er geen sprake van effecten op de kosten en organisatie van het Servicebureau. Echter, dit zal naar verwachting op termijn onderwerp van gesprek worden in de regio, gezien het geamendeerd besluit van de gemeenteraad Den Haag inzake [Zienswijze 6^e wijziging gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden](#).

7. *Welke invloed heeft dit op de onderlinge samenwerking/overleggen binnen en tussen de beleidsafdelingen van de gemeenten (DH en overige)?*

Het besluit van Den Haag heeft in eerste instantie geleid tot onrust en ongemak. Op dit moment kan worden gesteld dat het besluit van Den Haag regionaal leidt tot een meer inhoudelijk gesprek over jeugdhulp en samenwerking en vanuit welke waarden de gemeenten willen sturen op de jeugdhulp. Daarnaast ontstaat meer dan voorheen het gesprek over wat gemeenten van elkaar kunnen leren.

8. *In hoeverre heeft deze wijziging effect op de status van de huidige en aanstaande contracten, ook waar het aanbieders betreft die in Den Haag en de overige gemeenten acteren?*

Zoals uit de review impactanalyse op de inkoop jeugdhulp van Berenschot (kenmerk IB 23 114A) naar voren is gekomen heeft de wijziging geen effect op de huidige overeenkomsten. Wanneer de H8 gemeenten naar de toekomst toe de overeenkomsten willen wijzigen dan is dat mogelijk.

9. *Welke invloed heeft het uittreden van een 500.000+ gemeente op de slagvaardigheid van de groep?*

Er is geen sprake van uittreden van een 500.000+ gemeente. De gemeente Den Haag blijft onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Servicebureau Haaglanden en de regionale samenwerking blijft van kracht. In de impactanalyse zijn diverse risico's benoemd en de genomen beheersmaatregelen. In de komende periode wordt gemonitord of er effecten ontstaan en of het noodzakelijk is om aanvullende beheersmaatregelen te treffen.

10. *In hoeverre behouden en/of krijgen deelnemende gemeenten flexibiliteit en/of aanbod in hun voorzieningspakket?*

De flexibiliteit blijft aanwezig. Het is wel wenselijk om te blijven kijken waar gezamenlijk kan worden opgetrokken om lokale ambities te realiseren, omdat daarmee ook verhoging van administratieve lasten kan worden voorkomen.

11. *Welk risico lopen de deelnemende gemeenten door schaalverlies bij aanbieders van zorg door het 'vertrek' van DH?*

De risico's zijn benoemd in de impactanalyse (door het Servicebureau Haaglanden) en de review van de impactanalyse (door Berenschot). De conclusie is dat de risico's, mede door de

gemaakte afspraken gedurende de dialoofase (onderdeel van het Haagse aanbestedingstraject in 2023), in algemene zin beperkt en beheersbaar zijn.

12. *Heeft de 'scheiding van de markten' effect op maatschappelijke verantwoordelijkheid van bestaande dan wel grote aanbieders om 'over de grenzen heen' steun, bijstand of intervisie te bieden?*

Nee, dit is niet het geval. In de beheersmaatregelen bij de impactanalyse zijn afspraken gemaakt zodat de dienstverlening niet wijzigt als gevolg van de inrichtingskeuze van Den Haag.

13. *Welke mogelijkheden hebben de gemeenten om hierin een actieve rol te spelen?*

Gemeenten hebben in 2022 en in 2023 constructief samengewerkt om de mogelijke impact in beeld te brengen en beheersmaatregelen te realiseren waar dat nodig werd geacht. Gemeenten hebben een actieve rol gespeeld en blijven actief samenwerken om de jeugdhulp in Haaglanden te verbeteren.

14. *Hoe ziet de nieuwe Governance van de H-overig eruit?*

Er is geen nieuwe Governance. Echter, de diverse ontwikkelingen in de regio Haaglanden maken het noodzakelijk om de samenwerking in Haaglanden rond jeugdhulp toekomstbestendig te houden. Dit kan in de toekomst leiden tot aanpassingen in de Governance van de netwerksamenwerking en de GR Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden.

15. *Kan het college aangeven hoe de toegang binnen de gemeente is geregeld? Wat voor rol heeft of kan een wijkteam hierin spelen?*

Rijswijk heeft een brede toegangsorganisatie. Ouders/verzorgers en jeugdigen die problemen ervaren bij het opvoeden en opgroeien kunnen in Rijswijk contact opnemen met diverse maatschappelijke partners in de stad. Zij werken samen als Centrum voor jeugd en gezin (CJG). Al ons vrij toegankelijke ondersteuningsaanbod bij opvoed- en opgroei-problemen is opgenomen in een actuele sociale kaart van het CJG.

Ons gemeentelijke jeugdteam is ook onderdeel van het CJG en biedt toegang tot specialistische jeugdhulp. Consulents van het jeugdteam zijn aanwezig op scholen en bij een aantal huisartsenpraktijken. Zij kunnen adviseren over specialistische jeugdhulp. Een ouder en/of jeugdige kan een aanvraag voor jeugdhulp indienen bij het jeugdteam. Een consulent van het jeugdteam onderzoekt de aanvraag en bespreekt samen met de ouder en/of jeugdige of er jeugdhulp wordt ingezet, en ook de aard, duur en intensiteit van die hulp. Ook kijken zij samen bij welke jeugdhulpaanbieder zij het beste terecht kunnen. Dat wordt allemaal vastgelegd in een beschikking.

In de Jeugdwet is geregeld, dat jeugdhulp ook toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist. Zij kunnen doorverwijzen naar één van de jeugdhulpaanbieders die een contract hebben in onze regio. Die aanbieder stuurt namens de ouders en/of jeugdige een 'verzoek om toewijzing' naar de gemeente waarna een beschikking kan worden afgegeven. Bij de beoordeling van het verzoek hanteren we in de regio een richtinggevend kader.

Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter (via

een kindbeschermingsmaatregel of een maatregel tot jeugdreclassering), het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting. Deze verwijzing/bepaling is leidend.

Op de website van het servicebureau staat een stappenplan waarmee het centrale proces van de toegang tot jeugdhulp in onze regio wordt uitgelegd [Handboek Toegang Jeugdhulp - Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden \(sbjh.nl\)](#)

Ouders en/of jeugdigen kunnen ook contact opnemen met het gemeentelijke Sociaal Wijkteam. Vaak spelen er dan (ook) andere zorgen bijvoorbeeld financiële problemen. Het Sociaal Wijkteam en het Jeugdteam werken nauw samen om gezinnen op alle leefgebieden te kunnen ondersteunen.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin